

BELGIË ALS MILITAIRE VAZALSTAAT VAN DE VS

Op dinsdag 9 juni stemde een meerderheid in de Kamercommissie Landsverdediging in met een nieuwe deelname aan de Amerikaanse militaire operatie 'Inherent Resolve' in Irak en Syrië. Vanaf 1 oktober zullen 4 Belgische F-16's en 95 soldaten een jaar lang ingezet worden voor zowel verkenningsoverdrachten als aanvalsoperaties en luchtsteun aan grondtroepen.

Opvallend is dat de minderheidsregering de stemmen nodig had van het extreemrechtse Vlaams Belang om de resolutie goed te keuren (het cordon sanitaire werd dus nog maar eens doorbroken). Even opvallend is de geringe mediabelangstelling en bijgevolg het ontbreken van een publiek debat over het onderwerp. Dat is niet alleen verbazingwekkend, maar ook verontrustend omdat het over een oorlogsmissie gaat die in verschillende opzichten problematisch is.

Om te beginnen gaat het om een operatie -in eerste instantie gericht tegen Daesh (Islamitische Staat)- van een beperkte groep landen onder leiding van de Verenigde Staten. Nochtans is het Amerikaans Syriëbeleid onder Donald Trump verزند in chaos en contradicties. De Amerikaanse president kondigde al meermaals de terugtrekking van de VS-troepen uit Syrië aan omdat Daesh verslagen zou zijn. Maar zijn minister van Buitenlandse Zaken, Mike Pompeo, zei onlangs tegen de coalitieleden dat "we niet kunnen rusten" en dat de VS "de ruggengraat zal blijven" van het gezamenlijk militair optreden. Terwijl de VS luchtsteun levert aan de oppositionele Syrische Democratische Krachten (SDF) - die voor een groot deel uit Koerdische 'zelfbeschermingseenheden' bestaat - gaf diezelfde VS in oktober vorig jaar groen licht aan Turkije voor een invasie van noordelijk Syrië tegen de volgens Ankara 'terroristische' SDF.

Het tweede heikele punt van deze missie is dat elke rechtsgrond voor een militair ingrijpen in Syrië ontbreekt. Volgens het Handvest van de Verenigde Naties (VN), dat de basis vormt voor de verhoudingen tussen staten, kan een militaire operatie in een ander land pas als er sprake is van zelfverdediging of als de VN-Veilighedsraad daarvoor een mandaat geeft. De meerderheid in de Belgische Commissie Landsverdediging justifieert de deelname aan de missie door te verwijzen naar een 'mandaat' onder resolutie 2249 (20 november 2015) van de VN-Veilighedsraad, maar daarin staat niet de verplichte vermelding naar Hoofdstuk VII van het VN-Handvest. Bovendien is de situatie op het terrein ondertussen grondig veranderd

en beschikt Daesh niet meer over het eigen grondgebied waarvan sprake in deze resolutie.

Voor Irak ligt de legale situatie anders, omdat de regering van premier Adel Abdel Mahdi zelf militaire hulp heeft ingeroepen. Toch is er een politiek probleem. Begin januari stemde het Iraaks parlement een resolutie die de terugtrekking eist van de Amerikaanse troepen uit het land. Het politiek klimaat in Irak is bijzonder instabiel. De Mahdi-regering heeft na langdurig en hevlg straatprotest tegen onder meer corruptie en de aanwezigheid van buitenlandse troepen, ontslag moeten nemen. In mei werd ze vervangen door een nieuwe regering in afwachting van verkiezingen. Het draagvlak voor een buitenlandse militaire interventie in Irak is dus bijzonder klein.

Ten derde heeft ons land als lid van de VN-Veilighedsraad zijn expliciete 'volledige' steun toegezegd aan "de verklaringen van de VN-secretaris-generaal en van speciaal gezant Pedersen over de noodzaak van een landelijk [in Syrië] staakt-het-vuren". Hoe dit te rijmen valt met een militaire missie die ook luchtaanvallen zal uitvoeren, is een raadsel. Een luchtoperatie tegen de 'hit-en-run-acties' van Daesh lijkt niet alleen weinig effectief, maar verhoogt ook het risico op burgerslachtoffers. En de internationale coalitie heeft sinds het begin van de operatie in 2014 al meer dan 8000 gedocumenteerde burgerslachtoffers op haar geweten.

Daarbij komt dat het vorige Belgische optreden met F-16's in Irak en Syrië te lijden had onder een totaal gebrek aan transparantie, wat de democratische controle op mogelijke burgerdoden en de algemene evaluatie van de missie uiteraard erg moeilijk, zo niet onmogelijk maakt.

De belangrijkste reden waarom België wil deelnemen aan een militaire operatie die -in financieel zware coronatijden- 20 miljoen euro zal kosten aan de belastingbetaler, heeft weinig met de oorlog tegen terreur, Syrië of Irak te maken. Het is gewoon een relatief goedkope manier om ons als een goede bondgenoot van de VS te tonen, of beter als vazalstaat. Washington moet immers worden gepaaid omwille van onze naar NAVO-normen zogenaamd te lage nationale militaire uitgaven. België compenseert dat door er keer op keer bij te zijn als de VS coalitiepartners zoekt voor interventies, zoals eerder ook in Afghanistan en Libië - 2 landen waar de situatie er sindsdien zeker niet op verbeterd is.

ZEG HET CONTRACT VOOR DE AANKOOP VAN 34 F-35's OP!

We naderen het einde van een periode onder een minderheidsregering met bijzondere bevoegdheden vanwege de strijd tegen Covid-19. Deze periode valt samen met onderhandelingen voor de vorming van een volwaardige federale regering. In deze context vragen we om het contract uit 2018 voor de aankoop van 34 nieuwe F-35 gevechtsvliegtuigen op te zeggen.

De Covid-19 pandemie maakt duidelijk dat het huidige veiligheidsconcept toe is aan een nieuwe invulling die vooreerst betrekking heeft op de mens. De Verenigde Naties stelt duidelijk dat de fundamentele, primaire oorzaken van geweld sociaaleconomisch van aard zijn. De focus van ons streven naar veiligheid zou dan ook moeten liggen op het bestrijden van zaken als armoede, besmettelijke ziekten en de klimaatverandering. Werken aan veiligheid baseert zich bijgevolg het best op het voorzien van hoogstaande universele openbare diensten, gericht op de bescherming tegen onverwachte situaties die ons leven kunnen bepalen. Uit de huidige gezondheids crisis kunnen we een duidelijke les trekken: werken aan veiligheid betekent het voorkomen van de ontmanteling van onze welvaartsstaat.

De regering Michel sloot in oktober 2018 een contract voor de aankoop van 34 F-35 gevechtsvliegtuigen tegen een geschatte kostprijs van 4,11 miljard euro. Dit 'contract van de eeuw' maakt deel uit van een pakket van bijna 9 miljard euro dat de regering besloot te investeren in nieuw oorlogsmaterieel. Terzelfdertijd voerde de regering Michel een besparing door in de gezondheidszorg van maar liefst 3,8 miljard euro. Nog voor het uitbreken van de huidige pandemie gaf meer dan de helft van de Belgische bevolking (53%) nochtans aan moeite te hebben om de gezondheidskosten te dekken. Uit een opiniepeiling (2014) blijkt dat een meerderheid van de Belgen bovendien tegen de aankoop van nieuwe gevechtsvliegtuigen is, evenals tegen de (illegale) nucleaire capaciteit van deze toestellen, die de aanwezigheid van kernwapens op ons grondgebied indirect verlengt.

Gevechtsvliegtuigen dragen op geen enkele manier bij aan het herstel van vrede en stabiliteit in de wereld. Kijk maar naar de landen waar onze F-16's zijn ingezet (Afghanistan, Irak, Libië, Syrië) en die ten prooi vielen aan chaos, destabilisering en onveiligheid. De besparing van 4 miljard euro die de opzeg van het F-35 contract zou opleveren, kan voor de Belgische bevolking wel de lasten verlichten van de economische crisis die volgt in het zog van de pandemie. Met het geld nodig voor de aankoop van slechts 1 F-35 zouden we 3750 jobs kunnen subsidiëren, of een nieuw ziekenhuis kunnen bouwen, of 47 basisscholen, of 1314 sociale woningen, of 75 nieuwe windmolens,...

Gezien de huidige omstandigheden moet het mogelijk zijn voor een nieuwe federale regering om het geld dat bestemd werd voor de aankoop van oorlogsmaterieel te verschuiven naar investeringen die daadwerkelijk de veiligheid van ons allen waarborgen.

GEEN BELGISCHE F-16's NAAR SYRIË EN IRAK!
De Vredetelex is het driemaandelijks bewegingsblad voor leden van vzw Vrede. Hiermee houden we u op de hoogte van interessante activiteiten, campagnes en standpunten van de vredesbeweging
Nog geen lid? Surf naar www.vrede.be/lid

KORT

HIROSHIMA-NAGASAKI HERDENKING

Exact 75 jaar geleden werden de Japanse steden Hiroshima en Nagasaki van de kaart geveegd door twee atoombomben. Naar jaarlijkse gewoonte herdenkt het Vredesoverleg Gent deze verschrikkelijke gebeurtenis met een gratis vredesconcert. De activiteiten gaan door op 20 september in het Coyendanspark. Bij valavond laten we lampionnen te water ter nagedachtenis van de vele slachtoffers.

Locatie: Coyendanspark, Voorhoutkaai 43, 9000 Gent
Aanvang: 15 uur
www.vredesoverleggent.org

INTERNATIONALE DAG VAN DE VREDE

Op 21 september is het Internationale Dag van de Vrede. Hang daarom de vredesvlag aan gevels, ramen, deuren en balkons en roep zo op tot een kernwapenvrij België in een kernwapenvrije wereld, zodat de gruwel van Hiroshima en Nagasaki nooit meer kan plaatsvinden. **Vlaggen kunnen besteld worden via julie@vrede.be**
www.dagvandevrede.be

ZOMBIES4PEACE

Op 26 september organiseren we een flashmob die op een ludieke manier de reële gevolgen van de ontploffing van een atoombomb onder de aandacht brengt. Aan de hand van een klein decor en

een eenvoudige choreografie wordt een invasie van zombies nagebootst op een drukke plaats in Brussel. **Registreer je deelname: www.nonukes.be**

VORMINGSWEEKEND KERNWAPENS

Van 9 tot 11 oktober organiseren we in Neerpelt een infoweekend voor vrijwilligers over de vernietigingskracht van atoomwapens, de impact van deze wapens op ons milieu en de huidige internationale kernwapentoestand. We brainstormen over het omzetten van onze verontwaardiging in actie en we doen een fietstocht rond de luchtmachtbasis van Kleine Brogel, de locatie van de VS-kernwapens in België. **Inschrijven: maud@vrede.be**
Info op: www.vrede.be

VOOR SAMENWERKING EN SOLIDARITEIT ZONDER GRENZEN

Het coronavirus dreigt voor miljoenen mensen wereldwijd, en in het bijzonder in het Zuiden, de fatale klap te worden in een openstapeling van crises. Bijna 200 Belgische organisaties, waaronder Vrede vzw, dringen aan op duurzame oplossingen gebaseerd op solidariteit en schreven een gemeenschappelijk statement (www.11.be).

De impact van het virus legt de bestaande ongelijkheid pijnlijk bloot. Onvoldoende of ontoegankelijke medische zorg, ontbrekende sociale bescherming en gemeenschappen verscheurd door conflict. Naargelang waar ze wonen en hun economische situatie, vechten mensen met ongelijke wapens tegen de grootste gezondheids crisis van de recente geschiedenis.

In je kot blijven en geregeld je handen wassen is niet voor iedereen even vanzelfsprekend. 3 miljard mensen hebben geen toegang tot schoon water of gezondheidszorg. Miljoenen leven in overvolle sloppenwijken waar 'social distancing' onmogelijk is. In vluchtelingenkampen delen honderden mensen één kraan. Scholen sluiten, vrouwen en kinderen zijn slachtoffer van toenemend intrafamiliaal geweld. Wat doe je als je ziek wordt in Mali, dat slechts 3 beademingsmachines per 1 miljoen inwoners heeft? Miljoenen verliezen op dit moment hun baan, zeker ook in de informele sector, zonder vangnet om op terug te vallen. De voedselproductieketens zijn verstoord. Honderden miljoenen kwetsbare mensen dreigen in armoede en honger te belanden. Vrouwen - die minder toegang hebben tot formeel werk en sociale bescherming, en die een groot deel van de zorg voor zieken op zich nemen - worden zwaarder getroffen.

We kunnen dit soort globale crises enkel succesvol aanpakken via wereldwijde samenwerking en solidariteit met de meest kwetsbaren. In de strijd tegen dit virus zijn we maar zo sterk als de zwakste schakel. Daarom roepen we op:

1. Om te investeren in wereldwijde gelijke toegang tot preventie en sterke gezondheidszorg. We verdienen allemaal goede bescherming tegen het virus. Iedereen heeft recht op betrouwbare informatie en moet toegang hebben tot water en zeep, tot 'een kot' om zich in terug te trekken. Iedereen moet terecht kunnen in een ziekenhuis. Een toekomstig vaccin moet voor ons allemaal beschikbaar zijn. We mogen COVID-19 niet loskoppelen van de vele andere ziekten die vooral het Zuiden treffen (malaria, aids, ebola, enz.). Deze pandemie vereist daarom een globale en universele gezondheidsaanpak.

2. Om te investeren in een sterkere sociale bescherming wereldwijd. Een democratische overheid is de beste garantie om mensen te beschermen. Wereldwijd verliezen mensen hun inkomen. Veel westerse landen ondersteunen hun inwoners financieel, maar niet alle landen hebben daar de middelen voor. Miljoenen leven bovendien van informele circuits. Waardig werk en een leefbaar inkomen zijn nodig om ervoor te zorgen dat mensen deze crisis te boven komen.

3. Om alle mensenrechten te beschermen tijdens en na deze crisis. De mensenrechten moeten de basis vormen van alle beleidsmaatregelen die de coronacrisis aanpakken. De burgerlijke en politieke rechten moeten worden beschermd en eventuele beperkingen van de vrijheden moeten proportioneel en tijdelijk zijn. Versterkte bescherming tegen intrafamiliaal geweld is nodig. Naast gezondheid en sociale bescherming moeten economische en sociale rechten, zoals kwaliteitsvol onderwijs, gezonde voeding en fatsoenlijk werk, voor iedereen gegarandeerd zijn, ongeacht verblijfsstatus.

4. Om de factuur voor de coronacrisis op een rechtvaardige manier te betalen. Nationaal en internationaal moeten middelen verdeeld worden. Er komt een wereldwijde economische recessie bovenop de klimaatcrisis waarvan landen in het Zuiden nu al zwaarder de gevolgen dragen. Rijke landen moeten een billijke bijdrage leveren. Ontwikkelingshulp zal echter niet alle leed verzachten. Staten in het Zuiden moeten door middel van eerlijke binnenlandse belastingen en het duurzaam aanboren van hun natuurlijke rijkdommen in staat kunnen zijn deze crisis te overkomen. Bovendien moeten overheden in het Zuiden prioriteit hun middelen kunnen inzetten om deze prangende crises aan te pakken en niet om ondraaglijke schulden af te betalen.

5. Om de economische heropbouw volledig in het teken te stellen van de noodzakelijke transitie naar een sociaal en ecologisch rechtvaardige economie. We kunnen niet terug naar het 'oude normaal'. De recessie is een kans om de rechtvaardige transitie naar een koolstofarme samenleving te versnellen. Daarbij staat het welzijn van de mens binnen de limieten van de planeet centraal, evenals een economie op mensenmaat die gelijkheid garandeert. Ons voedselsysteem moet diepgaand veranderen om het veerkrachtiger te maken tegen allerlei crises. Bij steun aan bedrijven als gevolg van de coronacrisis, dienen deze prioriteiten voorop te staan.

		MEER INFO WWW.VREDE.BE
02.03>31.12	TENTOONSTELLING OVER MOZAMBIQUE www.fos.ngo - Gent	TENTOONSTELLING
27.06>15.11	STADSWANDELING: VERHALEN OVER CONGO www.paxchristi.be - Gent, Antwerpen, Brussel	WANDELING
DO 10.09	VREDE IN SYRIË, REALITEIT OF UTOPIE www.11.be - Brussel	CONFERENTIE
ZO 20.09	HERDENKING HIROSHIMA NAGASAKI www.vredesoverleggent.be - Gent	EVENEMENT
MA 21.09	INTERNATIONALE DAG VAN DE VREDE www.dagvandevrede.be - België	EVENEMENT
ZA 26.09	ATOMIC FLASH-MOB www.nonukes.be - Brussel	ACTIE
ZO 27.09	REFUGEE WALK www.refugeewalk.be - Vlaanderen	ACTIE
DI 29.09	ZUIDCAFE: DISEASE WITH NO NAME www.deroma.be - Antwerpen	DOCUMENTAIRE
09.10>11.10	VORMINGSWEEKEND KERNWAPENS www.vrede.be - Neerpelt	VORMING
ZA 24.10	KÄTHE KOLLWITZ VREDESLOOP IEPER www.vredesloop.be - Antwerpen	EVENEMENT

